



Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek  
Országos Szövetsége

**TÁJÉKOZTATÓ ANYAGOK**

## ***1. Behajtani tilos kivéve engedéllyel- a mozgáskorlátozott emberek parkolási igazolványa a KRESZ szerint ebben az esetben nem használható***

Az utóbbi hetekben számos panasz érkezett a Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetségéhez a mozgásában korlátozott személyek parkolási igazolványának nem szabályos használata miatti büntetésekkel kapcsolatban. A bejelentések zöme Szentendréhez kötődik, a legtöbben az itt kiszabott büntetések miatt fordulnak hozzánk tanácsért. A panaszok szerint az érvényes parkolási igazolvánnyal rendelkező érintettek a „mindkét irányból behajtani tilos kivéve engedéllyel” tábla mellett hajtottak be, majd parkolták le autójukat az így jelzett útszakaszon. Úgy gondolták, hogy a mozgáskorlátozott emberek parkolási igazolványa feljogosítja őket erre, mondván az is egyfajta „engedély”. A gépjárműhöz visszatérve azonban pénzbírságot előíró értesítés várta őket. Sajnos jogosan kaptak büntetést annak ellenére, hogy a mozgáskorlátozott parkolási igazolványukat jól látható helyen helyezték el gépkocsijukban, ugyanis a KRESZ – bár a vonatkozó rendelkezés címe megtévesztő - nem teszi ezt lehetővé.

**Mire jogosít valójában a mozgáskorlátozott személyek parkolási igazolványa?**

A parkolási igazolvánnyal (kártyával) igénybe vehető kedvezményeket a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) határozza meg. A KRESZ a „mozgáskorlátozottak külön engedélye és jelzése” elnevezésű részében foglalkozik e kérdéssel. A cím nagyon megtévesztő, hiszen valójában nem engedélyről van szó, hanem **egy olyan igazolvánnyal, amelynek birtokában az érintettek mentesülnek a rendeletben tételesen meghatározott esetekben az általános közúti szabályok betartása alól.** E szabályok részletes ismertetése előtt azonban azt kell hangsúlyoznunk, hogy **a mindkét irányból behajtani tilos kivéve engedéllyel tábla (behajtani tilos tábla és alatta kiegészítő tábla) esetén a mozgáskorlátozott emberek parkolási kártyája nem jogosít fel sem behajtásra, sem pedig parkolásra (várakozásra) a két tábla által határolt útszakaszon.**

A KRESZ 14. § (14) bekezdés úgy szól, ha **a mindkét irányból behajtani tilos jelzőtábla alatt „Kivéve engedéllyel”, „Kivéve taxi”, vagy „Kivéve tömegközlekedési vállalat (például BKK)” feliratú kiegészítő tábla van, az útra engedéllyel rendelkező** vagy a kiegészítő táblán feltüntetett járművel, továbbá kerékpárral és állati erővel vont

**járművel szabad behajtani. A KRESZ értelmében, ebben az esetben az engedély kizárólag az út kezelője által kiadott, az adott útszakasz használatára vonatkozó engedélyt jelenti.** Az út kezelője engedélyt a korlátozással érintett területen lakó, ott telephellyel rendelkező, vagy oda (onnan) áruszállítást végző természetes személy és jogi személy részére bocsát ki. Az előbb felsoroltakon kívül más, így akár mozgáskorlátozott parkolási igazolvánnyal rendelkező személy az utat, útszakaszt nem használhatja.

Ilyen útszakasz kijelölésére az utak forgalomszabályozásáról és a közúti jelzések elhelyezéséről szóló 20/1984. (XII. 21.) KM rendeletben meghatározottak szerint van lehetőség. Az út kezelője a járművek behajtásának tilalmát a forgalom biztonsága vagy egységesítése, a környezet védelme, illetve az út állapotának megóvása érdekében rendelheti el. A városok, falvak egyéb helységek útjainak kezelői ilyen útszakaszt jellemzően sétáló utca létesítése céljából zárnak le.

A közlekedők ilyen táblával találkozhatnak Óbudán többek között a védett övezetek határainál, a Római part és a Kossuth Lajos üdülőpart, a Promenáda, a Fő tér és környéke valamint a Hajógyári sziget bevezető útjain. De valamennyi más kerület is jelölt ki ilyen területeket, útszakaszokat, és vidéken is, például Pécsen, Kecskeméten, Sopronban, Székesfehérváron, a Balaton környéki településeken szintén megtalálhatóak ezek a táblák.

A behajtási tilalom megszegése 30.000 Ft összegű közigazgatási bírság kiszabását vonja maga után. Az ilyen esetben intézkedő közterület-felügyelő által kiszabott bírság rögzített összegű, amely összegtől a felügyelő nem térhet el.

## **Mely esetekben megengedett a behajtás és a várakozás?**

A KRESZ 51/A. §-a pontosan meghatározza, hogy a mozgásában korlátozott személyek parkolási igazolványa mely esetekben jogosít az általánostól eltérő közlekedésre. E szerint a *„13. § (1) bekezdés g/1. és i/1. pontjában, a 14. § (13) bekezdésében, a 17. § (1) bekezdés e) pontjában, a 39/A. § (1) bekezdés g) pontjában, a 40. § (9) bekezdésében és a 41. § (3) bekezdésében említett jogosultság azt a mozgásában korlátozott személyt, valamint a mozgásában korlátozott személyeket szállító jármű vezetőjét illeti meg, aki a mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványáról szóló kormányrendelet szerint a parkolási igazolványt a járműben elhelyezte.”*

Ezek az esetek pontról-pontra áttekintve a következők:

A **„Gyalogos övezet (zóna)” jelzőtábla** (13. § (1) bekezdés g/1. pont) olyan terület kezdetét jelzi, amelynek útjai a gyalogosok közlekedésére szolgálnak, az így kijelölt gyalogos övezetben tilos a járművek közlekedése. Ezen szabály alól mentesül **a mozgáskorlátozottak parkolási igazolványával rendelkező személy, ők az övezetben közlekedhetnek és várakozhatnak.**



A **„Gyalogos és kerékpáros övezet (zóna)” jelzőtábla** (13. § (1) bekezdés i/1. pont) olyan terület kezdetét jelzi, amelynek útjai a gyalogosok és a kerékpárosok közlekedésére szolgálnak, más jármű közlekedése az övezetben tilos. Ebben az övezetben **a mozgáskorlátozott parkolási kártyával rendelkező személyek járművének közlekedése és várakozása megengedett.**



A **„Mindkét irányból behajtani tilos”, a „Motorkerékpárral behajtani tilos”, a „Járműszerelvénnel behajtani tilos” és a „Segédmotoros kerékpárral behajtani tilos” jelzőtáblánál** (14. § (13) bekezdés) mozgáskorlátozott személy (illetőleg az őt szállító jármű vezetője), a betegszállító gépjármű a tilalom ellenére behajthat, ha úti célja a jelzőtáblával megjelölt úton van vagy csak ezen az úton közelíthető meg. Ekkor megengedett legnagyobb sebesség 20 km/óra.

„Mindkét irányból behajtani tilos”



„Motorkerékpárral behajtani tilos” (a tábla azt jelzi, hogy az útra kétkerekű motorkerékpárral, oldalkocsis motorkerékpárral és motoros triciklivel behajtani tilos)



„Járműszerelvénnel behajtani tilos” (a tábla azt jelzi, hogy az útra járműszerelvénnel - kivéve a vonójárműből és egytengelyes vagy félpótkocsiból álló járműszerelvényt - behajtani tilos)



„Segédmotoros kerékpárral behajtani tilos”



A **„Várakozóhely” tábla** (17. § (1) bekezdés e) pont) a járművek parkolásra kijelölt helyét jelzi, a tábla alatt elhelyezett kiegészítő tábla mutathatja például azt, hogy a parkolóhely kizárólag bizonyos járművek (például mozgáskorlátozott személyt szállító jármű) részére van fenntartva.



A **lakó-pihenő övezetbe** (39/A. § (1) bekezdés) – a „Lakó-pihenő övezet” jelzőtáblától a „Lakó-pihenő övezet vége” jelzőtábláig terjedő területre – a mozgáskorlátozott parkolási igazolvánnyal rendelkező személy szabadon behajthat.

A KRESZ 40. § (9) bekezdése szerint a járdán parkolási igazolvánnyal rendelkező mozgáskorlátozott személy járművével akkor is megállhat, ha a megállást jelzőtábla vagy útburkolati jel nem engedi meg.

A KRESZ 41. § (3) bekezdése értelmében a mozgáskorlátozott személy járművével olyan helyen is parkolhat (várakozhat), ahol ezt jelzőtábla kifejezetten tiltja. Közutak esetében korlátozott várakozási övezetben és várakozási övezetben a mozgáskorlátozott személy ellenőrző órával vagy jegykiadó automatával ellátott várakozóhelyen, ellenőrző óra vagy jegykiadó automata használata nélkül, érvényes parkolási igazolványával várakozhat. Más szabályok vonatkoznak a magánutakon vagy magánterületen működtetett parkolóhelyekre, sok esetben a mozgáskorlátozott igazolvánnyal rendelkezőnek is fizetnie kell a várakozásért. Ilyenek lehetnek például a kórházak, bevásárló központok, vagy múzeumok, kiállítóhelyek által fenntartott parkolók.

A kijelölt rakodóhelyre vonatkozó rendelkezés azonban a mozgáskorlátozott személyekre is vonatkozik, az ezt jelző tábla esetén nem lehet az adott helyre leparkolni.

## **2. Az eRecept-et csak magunk válthatjuk ki – kérjük azt papír alapon is, ha nem tudják megoldani a kiváltást**

**Az elmúlt időszakban több mozgáskorlátozott ember is szembesült azzal a problémával, hogy az eRecept formában felírt gyógyszereiket más nem válthatta ki helyettük. 2020. január 1-jétől ugyanis az orvosoknak nem kötelező papír alapon kiállítaniuk az eReceptet a 14. életévüket betöltött személyek részére, így aki nem kéri az orvostól a hagyományos receptet, az csak saját maga tudja kiváltani a gyógyszereit a személyi igazolványa és a TAJ kártyája bemutatásával. Célszerű ezért papír alapon is elkérniük a vényt mindazoknak, akik például mozgáskorlátozottságuk miatt csak nagy nehézségek árán, vagy egyáltalán nem tudják megoldani, hogy eljussanak a gyógyszerertárba.**

Az eRecept 2017. november 1-jétől létezik, a változás most csupán annyi, hogy 2020. január 1-jétől az orvosnak már nem kötelező papír alapon is kiállítania igazolást (vényt) mindazoknak, akik már betöltötték a 14. életévüket. Ez természetesen nem zárja ki annak a lehetőségét, hogy a beteg papíron is kérje el a receptet, ha az úgy számára könnyebbséget jelent. Ilyenkor az orvos a hagyományos vényt „felírási igazolás” jelzéssel látja el. Amennyiben az orvos a gyógyszert eleve a *hagyományos, papír alapú recepten írja fel, nem eReceptként, úgy nincs változás sem a gyógyszer rendelésében sem annak kiváltásában.*

### **Az eRecept**

**Az eRecept szolgáltatás a gyógyszerkiváltás lehetőségeit bővíti.** Fontos különbség a régi, papír recepthez képest, hogy az eRecept alkalmazása esetén a tb támogatásra és a gyógyszer kiadására jogosító dokumentum kizárólag az interneten elérhető Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Térben (EESZT) jelenik meg elektronikus formában. Tehát eRecept használata esetén **a vényt, mint elektronikus dokumentumot a beteg az orvosi ellátás során, a rendeléskor nem kapja kézhez. De ettől az még létezik.**

Felhívjuk a figyelmet, hogy az eRecepttel ***nem szűnt meg sem a recept felírásához szükséges orvosi vizsgálat, sem a patikai gyógyszerkiváltás,*** illetve továbbra is **lehet gyógyszert papír vényen is rendelni.** Rendszeresen szedett gyógyszerek esetén

továbbra is minden alkalommal orvoshoz kell menni és ott felírtni azokat, mert az *eReceptet is csak egyszer lehet kiváltani*, akár csak a hagyományos papír alapút.

Fontos tudni, hogy eRecepten kizárólag gyógyszer rendelhető, így a **gyógyászati segédeszközök és a fürdő ellátások eRecepten nem, kizárólag papír alapú vényen rendelhetők.**

Gyógyszert ***papír alapú és elektronikus recept útján is lehet rendelni***, de egyes esetekben kötelező a papír alapú vény használata. Például, ha a beteg ellátása idején nem érhető el az EESZT, akkor a receptet a NEAK által rendelkezésre bocsátott, hagyományos, papír vényen kell kiállítani.

Egy recepten továbbra is csak egyféle gyógyszer lehet felírni, függetlenül a kiállítása módjától.

Az **eReceptet ugyanúgy csak egyszer lehet kiváltani**, mint a papír vényt, és érvényességi ideje is ugyanúgy 3 hónap. Azaz hiába van valakinél felírási igazolás felirattal ellátott papír alapú recept is, ha **az eRecept érvényessége lejárt, akkor a gyógyszer a felírási igazolással ellátott vényen sem váltható ki.**

### **Mikor kérjük felírási igazolást?**

Amennyiben az orvos a gyógyszert eRecepten írja fel, akkor a tb támogatásra és a gyógyszer kiadására jogosító dokumentum kizárólag az EESZT-ben jelenik meg elektronikus formában. Az eRecept esetén tehát a beteg semmit nem kap kézhez papír alapon, ezért ha nem saját maga szeretné kiváltani a gyógyszert, vagy nem tudja, illetve akadályoztatása miatt nincs erre lehetősége, akkor szüksége lehet úgynevezett felírási igazolásra.

Az orvosnak az eRecepten felírt gyógyszerről *a beteg kérésére* a gyógyszer kiváltását segítő felírási igazolást kell készítenie. Fontos változás, hogy **2020. január 1-jétől a felírási igazolás kiállítása 14 éven felüliek részére nem automatikus, azt az orvos a beteg kérésére teszi meg.**

A felírási igazolás hasonlít a hagyományos, már ismert receptre, mert az igazolást 2020. június 30-ig a NEAK által az orvosok részére adott hagyományos ***vényre kell nyomtatni „felírási igazolás” felirattal.*** A felírási igazolást az orvos aláírja, és orvosi bélyegzőjével lepecsételi. Tapasztalataink szerint előfordul, hogy *a felírási igazolás szöveg a papíron nehezen észrevehető*, apró betűvel és halványan nyomtatva látható, ennek mégis fontos jelentősége van a gyógyszer kiváltása során. Ugyanakkor fontos, hogy *a felírási igazolás önmagában nem jogosít a gyógyszer kiváltására, ha technikai- vagy egyéb ok miatt az EESZT-ben nem látható a vény*, vagy már lejárt, esetleg visszavonták azt.

### **Az eRecept kiváltása**

Az eRecepten felírt gyógyszer bármelyik patikában kiváltható, de attól függően, hogy van-e felírási igazolás illetve, hogy saját magunk vagy más személy váltja ki az eReceptet, a kiváltás módja eltérő. A gyógyszer átvételét minden esetben az azt átvevő személy a patika által készített kiadási igazolás aláírásával igazolja.

**Ha van felírási igazolás, az eReceptet a felírási igazolás bemutatásával bárki (14 éven felüli személy) kiválthatja.** Tehát, ha Önnek eRecepten írtak fel gyógyszert és erről kért felírási igazolást, akkor más személy csak úgy tudja kiváltani a gyógyszert, ha átadja neki a felírási igazolással ellátott receptet.

**Ha nincs felírási igazolás, akkor az eReceptet csak az tudja kiváltani, aki részére a gyógyszert felírták.** Felírási igazolás hiányában – azaz ha nincs papír alapon is meg a recept – még a beteg is csak személyesen a személyazonossága és TAJ száma patikában történő igazolását követően válthatja ki az eReceptet, ezért *ügyelni kell rá, hogy a TAJ kártya és a személyi igazolvány vagy jogosítvány Önnél legyen.*

Felírási igazolás hiányában *az EESZT-ben későbbiekben bevezetésre kerülő módon rögzített képviselő is kiválthatja majd más személy eReceptjét, azonban ennek feltételei jelenleg még kidolgozás alatt állnak.*

A fentiek alapján, tehát **ha mozgáskorlátozott emberek részére felírt gyógyszert más személy szeretné kiváltani, úgy célszerű az orvosnál felírási igazolást kérni.**

Amennyiben majd a jövőben lehetőség lesz az EESZT-ben az eRecept kiváltására jogosult képviselőt rögzíteni, akkor **célszerű lesz majd kormányablakban meghatalmazást adni vagy az EESZT-ben képviselőt megjelölni, és így felírási igazolást sem kell majd kérni az orvostól.**

## **Mi az az EESZT?**

Az EESZT az Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Tér rövidítése. Az EESZT egy interneten elérhető adattároló szolgáltatás (<https://www.eeszt.gov.hu/hu/nyito-oldal>), amit elsődlegesen az egészségügyi intézmények részére nyújtanak, de van több lakossági szolgáltatása is. Az EESZT-ben érhető el az eRecept és az elektronikusan kiállított beutaló is. Az adatokat folyamatosan töltik fel, az egészségügyi dokumentumok közt elérhetővé válnak a leletek, zárójelentések és ambuláns lapok is. Az EESZT-ben lehetőség van azt is beállítani, hogy melyik kezelőorvos milyen adatainkat láthassa.

**Budapest, 2020. február 18.**